f2

denter ingerens et oſtentans ·promptus ad loquē dūm· velox ad docēdū·tardꝰ ad audiēdū· Et xp̄us cū tanto tempore ſilebat cū ſe ipſū abſcōdebat· nūquid inanē glām metuebat·q̄d timēt ab inani gla qui ē vera gla pr̄s ·vtiqȝ timebat·ſȝ nō ſibi· Sed nobis timebat ab illis quibȝ nouerat eē timēdū· nobis cauebat ·nos inſtruebat·tacebat ore ſȝ inſtruebat opere· et quod poſtea docuit verbo iam clamabat exemplo· Diſcite a me qꝛ mitis ſū et humilis corde· nam de infantia dn̄i paruȝ aliquid audio extunc iam vſqȝ ad hunc·xxx·annum nihil inuenio· nūc vero iam latere nō poteſt q̄ tam manifeſte demōſtratur a patre· Hec Bernardus ·Et hec ē auctoritas quā in ſuperiori tractatu allegaui·per quā apparet quomodo ſiluit dn̄s iheſus humiliter magiſter ad noſtram inſtructionē et tacendo ore inſtruxit opere· Vidiſti ergo vbiqȝ in dn̄o noſtro iheſu humilitatem redolere que magnifica virtus eſt et valde nobis neceſſaria·eo qꝛ ſtudioſius querenda et affectuoſius amanda·quoniā dominus in ſingulis actibus ſuis eam ſignanter ſtuduit obſeruare·

De ieiunio ꝛ temptationibus domini· et de reditu eius ad matrē Math 2

Poſtq̄ dominus iheſus fuit baptizatus· in continenti et ſine mora ductus eſt a ſpiritu ſancto (qui eum deſignauerat in baptiſmo· qui

quos replet mittit ad pugnā et ꝓbet eis fortitudi-
nē) in deſerto ſuꝑ quēdam mōtē ibi xp̄c ad quatu
or miliaria vel circa q̄ vocatur quarētana· quod de
ſertū ē inter iheruſalē et ihericho vbi ſingularit̄ di
citur homo icidiſſe in latrones ·et reuera latrones
ibi habitaſſe ad litterā ꝓbat ipſe locus qui dicitur
domini· id ē· ſanguis xp̄i effuſionē ſanguinis que
ibi fiebat· Jdo autē dicitur ꝙ ſamaritanꝰ ea cādē via
deſcendit· qꝛ carnē indutus filius dei (qui ē cuſtos
hominū) eaſdē temptatōnes ibi ſuſtinuit· Jdeo au
tē in deſertū duci voluit· id ē· ī locū certaminis· qꝛ
in deſerto pugnatur aſperius· quoniā adā ī para-
diſo delicijs affluens victus ē oblectamētis· ductꝰ
eſt in deſertum vt tēptaretur a dyabolo· Jdeo tēp-
tari voluit vt tēptationes ſuꝑādo nobꝭ poteſtatem
ſuperādi tribueret ·ſic ſitijt etiam mori vt morte
ſua noſtrā deſtruerēt· Et hoc ſtatī poſt baptiſmū ꝑ
hoc nobꝭ inſinuās ·ꝙ poſt ꝑceptionē gratie ſtatim
ſeq̄tur tēptatō· Jllos em̄ pulſaē dyabolꝰ negligit
ſcḋm Gregorium· quos quieto iure poſſidere ſe ſen-
tit· Et ieiunauit xl· diebus et xl· noctibus ·et erat
ibi cum beſtijs ·Conſidera hic et attende cōſpice ip
ſū· plurium ei v̄tutū exemplū tibi demonſtrat· Nā
vadit in ſolitudinem et ieiunat et vigilat et orat
iacet ⁊ dormit ī plana t̄ra ⁊ humilit̄ cū beſtijs conu
ſat̄· Cōpatere ergo ei qꝛ ſꝑ et vbiqꝫ ⁊ maxime hic

vita ſua penoſa eſt et corporis afflictiua· et eius ex
emplo diſce etiã in his exercitari· Quatuor em̃
hic tangũtur que ſpũalis exercitij ſũt et mirabili
ter ſeinuicẽ adiuuant·ſcilicet ſolitudo ieiuniũ ora
tio et corporis afflictio· et p iſta maxime peruenire
poſſumus ad cordis puritatem· q̃ vtiq3 ẽ nimiũ per
optanda· eo q in ſe quodãmodo omnes v̾tutes cõ
prehendit·Cõtinet em̃ karitatẽ humilitatẽ et pa-
tientiã et ceteras virtutes · et remotionez oĩm vi-
cioꝝ · quia cũ vicijs vel defectu virtutis nõ ſtat cor
dis puritas ·Et ꝓpterea in collationibꝰ ſanctoꝝ pa
tꝝ tradit̃·q totũ exercitiũ monachi debet eẽ ad pu
ritatẽ cordis habendã·Hec em̃ ẽ·per quã homo me
retur videre deũ·dicente Dño in euangelio· Beati
mũdo corde quoniã ipſi deum videbunt·Et ſm̃ Ber
nardũ·Qui clarior ẽ· deo ꝓpinquior ẽ· Eſſe autem
clariſſimũ pueniſſe eſt ·ad hanc habendã multũ va
let oratio feruens et aſſidua· Sed oratio cũ cra-
pula vel gurgitatione corporis vel eius mollicie vel
ocioſitate parũ valet·Et ideo requiritur ieiunium
et afflictio corporis · Diſcreta tamen·nam indiſcre
ta impedit omne bonũ·Preterea ad omnium pre-
dictorum conſummationem videtur facere ſolitu-
do·nam cum tumultu et ſtrepitu non poteſt decen-
ter fieri oratio· Et videre ꝛ audire mlta vix poteſt
fieri ſine puritate et offenſa·mors enim intrat per

feneſtras ad animas nostras · et propter ſuperue
nientes ſepe relaxatur abſtinentia ⁊ corporis afflic
tio· Et ideo domini exemplo vade in ſolitudinem·
id eſt · quantum potes te ſepera ab aliorum conſor
tio · ⁊ ſis ſolitarius · Si vis ei cōiūgi et p puritatē
cordis eum videre· fuge colloquntiones maxime
ſecularium perſonarum· et non queras nouas a-
miciciās · non impleas oculos et aures fantaſma-
tibus vanis · Et omnia (que quietem animi et trā
quillitatem mentis perturbant) fugias tanq̄ ve-
nenoſa et anime inimica· Non enim ſine cauſa
ſancti patres petebant nemora et loca remotiſſi-
ma ab omni hominum conuerſatōne· Et non ſine
cauſa mandabant his qui in tenebris remane-
bant· q̄ eſſent ceci ſurdi et muti· Vnde Johan-
nes Criſoſtimus · Quando ſpiritus ſanctus deſ-
cendit ſuper dominum noſtrum ſtatim expulit
eum in deſertum· Quanti monachi habitant cum
parentibus ſuis · ſi deſcenderet ſpiritus ſanctus
et remaneret ſuper eos expelleret eos de domo et
duceret in ſolitudinē· Spiritus ſanctus non li-
benter habitat vbi turbe et frequentia ſunt homi
num· Vnde etiam Beda in explanatione apoca-
lipſis ſic dicit· Hyſtoria nota eſt Johannem a do
miciano ceſare propter euāgelium in inſula relega
tum· cui tūc cōgrue datū eſt ſecreta celi penetrare

cū cūcta terrar̄ ſpatia negabat̄ excedere· Igit̄ to-
to affectu et toto poſſe tuo coneris imitari dn̄m ihe
ſū in ſolitudie ieiunio oratione ⁊ corporis afflictioni
b⁹ diſcretis· In eo vero ꝙ cōuerſat̄ cū beſtijs· diſ
ce int̄ alios humilit̄ ꝯuerſari· et equanimiter tole
raē etiā eos q̄ aliqn̄ viden̄t tibi irationabilit̄ ſe ha
bere· ip̄m āt dn̄m ſepe ī ſolitudie viſita ⁊ cōſpicies
eū q̄liter conuerſat̄ ibidē et maxime q̄liter iacet de
nocte ī terra· ⁊c̄· Quelibet em̄ anima fidelis debēt
ſemel ī die eū ad min⁹ viſitaē· maxime ab epipha
nia vſq; ad· xl· dies q̄bus ibi manebat· Cū g° dn̄s
ieiunaſſet· xl· diebus et· xl· noctib⁹ poſtea eſurijt·
Exemplo ſane ipſi⁹ hic numerus in eccleſia penitē
tionali eſt· Unde ⁊ poſt epiphaniā nō ſtatim ieiu-
nat eccleſia· ſed circiter poſt xl· dies quaſi ipſo tem
pore ieiuniū ſuū eſſe cōſummatū dominici ieiunij fi
gurā tenēs· Cum vero dyabolus ſenſit dn̄m e-
ſurire acceſſit vt temptaret ſi ipſum poſſet ducere
in peccatū· et vt exploraret ſi eſſet dei fili⁹· Temp-
tauit ergo eum eiſdem tribus· quibus adam deie-
cerat· Et p̄mo de gula dicens· Si filius dei es dic
vt lapides iſti panes fiant· vt eſuriēs panē vidēs
īmoderato cibi appetitu accēderet̄· ſ; nō potuit ma
giſtrū decipere· Taliter em̄ reſpondit ⁊ ſic ſe habu
it· ꝙ nec in tēptatiōe gule ſuccubuit· nec ſcire ad ū
ſari⁹ potuit qd̄ voluit· nō ei negauit nec aſſeruit ſe

eſſe filiū dei ſed eum auctoritate ſcripture cōuīcit·
Et nota hoc exemplo dn̄m reſiſtendū eſſe gule· Nā
ab ipſa abſtinendū eſt· ſi cetera vicia volumus ſu
pare· Dicitur enī ꝙ qui gule ſuccūbit ītcallis red
datur ad alia vicia deuincenda· Unde hic dicit glo
ſa· niſi prius gula refrenetur fruſtra cōtra alia vi
cia laboratur· Poſtea dyabolus aſſumpſit eū ⁊ por
tabat eū in iheruſalem· q̄ diſtat inde per xviij· mili
aria vel circa· Conſidera hic benignitatē ⁊ patiētiā
domini· pmiſit ei ſe portari ab illa cruenta beſtia·
que ſuū ⁊ oīm aīoꝝ ſuoꝝ ſanguinē ſitiebat· Sta
tuens autē eū ſupra pinnaculū templi· temptauit
eū de ſupbia vel vana glā· vt iactant̄ oñderet ſe di
filiū volens explorare qđ ſupra· Sed et hic aucto
ritate ſcripture deuincitur et ſua intētione fruſtrat̄
Ex tunc ergo ſm̄ Bernardum· quia dominus ni-
hil oñdit diuinitatis· arbitratus ē hoſtis eū eē ho
minem· temptauit eum tertio vt hominem· Ex
templo inde aſſumens eum reportabat eū in mon-
tem excelſum prope dictum montem de quarente
na per duo miliaria· et oſtendens ei omnia regna
mundi temptauit eum de auaricia· Sed et hic ho
micida ille ſuccubuit· Tunc abiecit eū domin⁹· et
conſumpta omni temptatione ad quam venerat·
receſſit lucifer a domino ad tempus· Tempore paſ
ſionis rediijt· timore mortis putans eum deijcere·

Tunc autem omnino victus religatus eſt in infer
no· in diebus anticriſti ſoluendus iuxta apocalip
ſim iohannis· Credendus autez eſt hominis aſſūp
ſiſſe formā· in qua dominū circūducere et colloqui
ei poſſet· Hec dicit Bernardus· Qui quartā temp
tationem de dn̄o non legit ignorat ſcripturam q̄
dicit· ꝙ temptatio eſt vita hominis ſuper terram·
Apoſtolus quoqꝫ dicit eum fuiſſe temptatum per
omnia ꝑ ſimilitudine abſqꝫ peccato· Igitur ꝙ do
minus ſic fuit contractatus et temptatus nō mire
mur ſi nos temptamur· Et quia dominus in omni
bus vicit mitamur et nos eius adiutorio vt vinca
mus· In omnib⁹ enī ſathan cōfūdit̄· vt exēplū eſ
ſicut cūctis relinq̄rz· Dn̄ Ancelm⁹ de baptiſmo· In
deſertū in ſpiritu fortitudinis ingreſſus es· vt vite
ſolitarie in te nō deeſſet exemplū· ſolitudinē et ieiu
niū quadraginta dierū famis acerbitatē· tempta
mēta illuſoris ſpirit⁹ eq̄nimiter toleraſti· ut nobis
oīa hec tolerabilia efficeres· victoria itaqꝫ facta ve
nerūt āgeli ⁊ miniſtrabāt ei· Tādez dn̄s iheſus vo
lens redire ad m̄rēm· cepit de mōte deſcēdē· Cōſpi
ce bn̄ eū (q̄ ſolus vadit pedib⁹ nudis dn̄s oīm) et
ei vehemēt cōpatē ⁊ vade ſp cū eo· Credo ꝙ ſi corde
affectuoſo eū nūc ⁊ in p̄miſſis reſpicēs· ⁊ eū aliq̄li
ter diligeres· ex valida cōpaſſione plorares· Ve
nit autem ad iordanem· quē iohānes videns ad ſe

venientem oſtendit digito dicens · Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mũdi · Ipſe eſt ſup quẽ vidi ſpm̃ ſcm̃ quieſcentem · qñ baptiſaui eum ·

De vocatione diſcipulorũ et quorũdam operum operatione in nuptijs ·

Altera die ſtabat iohannes et ex diſcipulis eius duo quorũ vnus erat andreas · et videns iheſum ambulantem iuxta iordanẽ dixit · Ecce agnꝰ dei · Ob hoc illi duo diſcipuli eius ſequuti ſunt iheſum · Benignꝰ autẽ ihũs ſitiens eorũ ⁊ omniũ ſalutem · vt daret eis de ſe fiduciã ⁊ audaciam vertit ſe ad eos · ⁊ dixit · Quid q̄ritis · At illi dixerũt · Rabbi vbi habitas ? Et ipſe duxit eos ad domũ ĩ qua tunc reducebat ſe in ꝑtibus illis · ⁊ manſerunt ibi die illa · hora autẽ erat q̄ſi decima · Inueniẽs aũt andreas fratrez ſymonẽ ſuũ dixit ei · Inuenimꝰ meſſiam · ⁊ duxit eũ ad iheſũ quẽ alacriter ſuſcepit · ſciebat enĩ quid de eo eſſet facturus · Intuitus autem eũ iheſus dixit ei · Tu es ſymon bariona tu vocaberis cephas · quod eſt interꝑtatũ petrus · Beriona hebreũ ẽ et ſonat filius iohãna cõpoſitũ ex integro et corrupto · Cephas hebreũ eſt et ſyrũ · petrus grecũ ⁊ latinũ · Et ſic iſti diſcipuli in aliqualẽ noticiã ⁊ familiaritatẽ iheſu peruenerunt et ad ꝓpria redierũt · In craſtino volẽs ihũs redire in galileã ad matrẽ inuenit philippũ · et dixit ei · ſeq̄re me · et ſic